

Armas härra Rajamaa!

Et alles pikema vaheaja järgi Teile mõned read teelesaad, selle põhjuseks ei ole mitte paha tahe või laiskus, vaid kuri tõbi, mis mind sundis terve suve haiglas veetma. Kevadel Tartust tagasi tulles sattusin tugeva tõmbetuule kätte vagunis ja selle tagajärjel haigestusin kopsupõletikku õige raskele kujul. Haiglaravi andis tulemusi, kuid siis tekkis kahtlus kopsuvähja suhtes, mis pärast pikemat aega pidin onkoloogilises haiglas olema. Õnneks olid tulemused arsti pettumuseks negatiivsed. Hiljutisel läbivaatusel selgus, et põletiku jäljed pole siiski veel mitte kadunud, olgugi et nad on juba süütud ja polegi enam tunda. Sellepärast on elukäik läinud harilikusse roopasse, olen jällegi oma tööde juurde asunud, mis haiguse tõttu pooleli jäid. Eeskätt tuleb töö eesti aabitsa üle lõpule viia, mida uue aasta jooksul loodan teha. Püüdsin uurimusele kindlaid aluseid leida, sellep. kestis lugemisprotsessi uurimine kauem, kui alguses näis. Raskusi teeb tähtede kuju ja suuruse küsimus. Vanemad aabitsad on trükitud gooti šriftis, nende liigitamine ja kraadide määramine teeb raskusi. Šrifti küsimus on tegelikult otsustatud ladina šrifti kasuks. Aga missugune on sobivaim suurus, selle kohta pole leidnud andmeid. Ei tahaks, et see küsimus puudutamata jääks, sellep. katsun selle käsitlemiseks materjali leida.

Forseliuse kohta leidub artikkel venekeelses pedagoogilises leksikonis, mis äsja Moskvast ilmus. Bibliograafias on mainitud ka pr. Wieselgreni uurimus. Loodan, et autorile selle teadmine võiks huvi pakkuda, kui töö tunnustus ja levik.

Uue aabitsa koostamine ja tarvitusele võtmine viibib, nii et senine jääb veel mõneks ajaks kasutamisele. Suvel ilmus üks aabits, kuid see on määratud koolieelikutele, nagu neid nüüd nimetatakse. Saatsin ka Teile ühe eksemplaati. Oleks huvitav olnud Teie arvamust selle kohta kuulda. Erinevalt Liidu muust osast on meil tugev kodus lugema õpetamise püüd enne kooli, kuigi on õpetajaid osalt on vastupidisel seisukohal, nagu seda alati on olnud. Pole imestada, et ilmunud aabitsa tiraažist kaugeლtki ei jatkunud kõikide soovide rahuldamiselt ja kogu tiraaž müüdi läbi ühikese aja jooksul.

Lugemiku koostajaga kõneldes selgus, et tal on suur puudus lühikestest lugemispaladest, mis sobiksid lugemiseks kohe pärast aabitsat. Oleks väga hea, kui Teile lähel abil saaks mõned sealsetest lugemikest, mis aitaksid seda puudust leevendada. Mul on ka Teile kätserlik palve, katsuda saata Russovi Liivimaa kroonika eestikeelne tõlge, millest saaks selgema pildi 17. s. elust. Kui see soov leiab teostamist, tuleb aga enne teele saatmist eemaldada väljalõike teel kirjastuse nimetus. Loodan, et andestate minu vallatud soovid, sellep. julgengi nendega esineda. Uuel aastal soovin Teile kõva tervist, palju õnne ja head edu kõikides ettevõtetes ja üritustes!

Parimate soovide ja südamlike tervitustega

Teie